

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökről és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyenlő részletekkel 10 fillér.
Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felőlős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek
küldendők.

Harcz, avagy béke!

Heves és tüzes beszédek hangzottak el a miskolci kereskedő kongresszuson, erős támadásokat hallottunk, melynek éle az agráriusok ellen irányult. Kassán ellenben sokkal szelidebben pengették a hurokat. Holott eddig megfordítva állt a dolog. A merkantilisták dolgoztak hallgatagon s az agráriusok agitáltak lármában.

A harczmodornak ez a megváltozása az idők jele. Aki erős és biztos a maga dolgában, az nem lármázik, hanem a maga előnyös helyzetének tudatában nem dolgozik lármában, mert erre már nincsen szüksége. Ellenben aki ingadozónak érzi pozícióját s a védekezést vagy támadást szükségesnek tartja, az bizony hangos szóval vonja magára a közfigyelmet. Így tettek a merkantilisták Miskolcon.

A két párt szerepét cserélt s úgy látszik, hogy az agráriusok kezdenek felül kerekedni. Majd megválnak, hasznára van-e az országnak ez a nagy változás.

Nem tartozunk az közé, akik keservesen siratjuk a merkantilizmus bukását, de azok közé sem, akik a föltétlen agrarizmus előtt hajtják meg a lobogót. Ami közgazdasági munkát a két forgalom jelent, föltétlenül nagy szüksége van rá az országnak. Mint Hegedüs és Darányi miniszterek már több ízben kifejtették, úgy az iparnak és kereskedelemnek, mint a

földművelésnek harmonikusan egymás kezére kell dolgoznia, de soha nem szabad egymás ellen törniök, mert ez csakis rosszra vezethet.

S a merkantilisták, de még inkább az agráriusok gyakran vétettek ezen állambölcsészeti tétel ellen. Kigyót, békát kiáltottak egymásra és ártani igyekeztek egymásnak. Igaz, hogy most midőn az új aera — ugylátszik — nekik kedvez, enyhébbek a kifejezéseikben, de arról még nem tettek bizonyosságot, hogy a valóságban nem a kereskedelem és ipari érdekek ellen törnek.

A kassai kongresszus nem tisztázta azt a kérdést, hogy a felülkerekedett agráriusok micsoda program szerint akarják megvalósítani törekvéseiket. Ügyeljen az ország közönsége! Aknázzák ki az agráriusok a helyzetet, de ne a kereskedelem és ipar rovására!

Mágnások és hitbizonyosok állnak az agrár mozgalom élén: ez a körülmény nem alkalmas arra, hogy tulzott bizalmat gerjesszen a kisbirtokosban a magyar agrár-várt törekvései iránt. Ne engedjék meg a kis és középbirtokosok, hogy a mágnások és hitbizományosok az ő érdekeik védelmezésének ürve alatt a saját pozíciójukat erősítsék s a maguk számára újabb előnyöket biztosítsanak! Mert megdönthetetlen tétel az, hogy minél több, minél szilárdabb a hitbizomány és nagybirtok: annál szorultabb a kisbirtokos helyzete.

A kassai kongresszuson Károlyi Sán-

dor gróf a legtipikusabb és legbüszkébb mágnás beszélt a középosztály, a kisbirtokosok helyzetének javításáról. A nemes gróf öreg ember már, de őrzintén szólván, soha sem adta közszerepléseiben annak jelét, hogy a mágnások sorsán kívül egy másik néposztály sorsát is a szívében viselte volna. S agg korára megváltozott volna a nemes gróf

Sulyos és kínos a magyar közép- és kisbirtokosok helyzete. Egy közgazdasági író kimutatta, hogy a magyar földbirtok 62 százaléka — adósság. A kongresszuson szépen kifejtették, hogyan lehet e bajon segíteni: olcsó és jó hitel, a birtokosok gyermekeinek praktikusabb nevelése, az urhatnomság kiküszöbölése, méltányos adózás, messzemenő állami kedvezmények és a szövetkezetek.

A kongresszuson elhangzott beszédekben vörös fonálként húzódik végig, hogy az agrarizmus nem tör a kereskedelem és az ipar ellen, csak annak kinövéseit akarja megsemmisíteni. Helyes. De bölcs mértékletet tanúsítsanak a tekintetben. Magyarország nemcsak földbirtokosokból, de parasztozból, iparosból, kereskedőkből és naposzosokból is áll. Aki ezek ellen tör: az ország ellen tör. Ha ezek boldogulnak, csak akkor boldogulhat a birtokos is. A kassai kongresszus is magáévá tette ezt a nézetet. És országos érdek, hogy amit szavakban hirdettek, azt tettekben demonstrálják.

Kössenek békét.

T Á R G Z A.

Ilonkához.

Írta: Dénes Imre.

Gondolkozom! Terőlad gondolkozom. Előttem angyali képed.

Hisz jól tudom, hogy nem vagy olyan, mind a többi lányok; csak külszínben hasonlítasz hozzájuk, te angyal vagy, angyala az égnek, kit emberi szín fed be.

Hogy is tévedtél le e siralmas földre? hol minden ember egy mozgó sirhalomhoz hasonlít . . .

Földre jöveleddel örömet és kárhozatot hoztál számomra.

Vagy azt akartad, hogy az enyém légy! És azért leszártál az égből a földre s itten elvesztéd minden hatalmadat! . . .

Én csak imádkozni tudok előtted és te sirással felelsz szavamra. Sirsz, mert megbántad földre jöveleddet . . . Itt elbeszéd sorsodat ennek a világnak, mert azt hiszed, hogy panaszkodra a szájalom felébred szívében.

Csalódom!

Kikacagnak érte, balgaságnak nevezik tetedet . . .

Oh, mert itten nem ismerik a tiszta, őnzetlen szerelmet. Nem! mert rég kihalt már az a szívek-ből s helyébe költözött az: *érdek*.

* * *

Én elhítem magammal, hogy szerelmes vagyok és szívem csak te éretted dobog.

És ezen gondolat oly fontos, oly boldogító . . . Ezen gondolat megerősíti Istenben vetett bizalmamat; mert ha a sorscsapások között még ezen bizalmam elveszett is, e kimondhatatlan boldogság visszaadja lelkemnek azt . . .

Kis kacsoid kezemben tartva, elmerengek ibolyaszín szép szemeidben.

Sorsod, mint a más földi lányoknak a — *szerlelem*. És te ezt a sorsot kész vagy megosztani velem; kész vagy szerelmedet, életedet reám ruházni és én hű védelmeződ, segítőd leszek.

Oh, mert hisz mostan látlak, meggyőződhetem róla, hogy te is élő lény vagy, ki eddig csak álmaimban jelentél meg szemeim előtt . . .

Vagy ha angyal voltál és megunva az égből sorsodat, csak úgy szöktél le hozzám, nem még nagyobb boldogság-e az számomra? Legalább megtanítasz rája, hogy hogyan élnek égből az angyalok . . .

Epekedő lelkem már-már nem bírta tovább a földi kinokat, midőn megszántad szenvedésimet és

leröppentél hozzám, hogy meggyógyítsd fájó szívemet.

És most az enyém vagy! Enyém vagy örökre! A te tiszta lelked megtisztítja lelkem a bűnök sokaságától, felel a porból azon magaslata, melyen önmagad is vagy.

A te szelid szavad minden akadályt elhárít utunkból, mely boldogságunkat veszélyeztetné.

És te ezen fáradságos munkát el fogad hamar végezni! a pokol szennyétől megtisztítasz, mert — *szeretsz*.

Érzelseim viszonzásra találtak a te szelid lelkedben és én boldog vagyok, hogy enyémnek mondhatlak . . .

Enyém vagy! Nem fog kiszakítani szívemből még az égi hatalom sem; követlek lépten-nyomon, megcsókolom lábad nyomát, imámban foglalom nevedet, el lesemálmadat

* * *

Vagy csalódom? ! Oh keserű csalódás!

Beszélek Beszélek Égő lázban van minden porozikám De hiába. Beszédekem mitsem használ

Lázbeteg képzelődéseim ezek; mert hisz: rögről nem léphetek — *égbe*.

Szerkesztő társulatán
Jancsó Mózes

A háromszéki határozat.

Említettük volt, hogy Háromszék vármegye törvényhatósági bizottsága egy szép hazafias határozatot hozott a magyar nyelv használatának kötelezővé tétele iránt. E fontos határozattal az összes fővárosi sajtó foglalkozott. A Pesti Hírlap is hozzászólt a dologhoz. Ezen érdekes cikket egész terjedelmében ide írtatjuk:

(—r.) Háromszék vármegye hazafias mozgalmáról a sajtó látható meglepetéssel vett tudomást és vele szemben — legalább a meglepetés első hatása alatt — kínos tartózkodás álláspontjára helyezkedett. A kérdés valóban kényes, de mi legalább azt hisszük, hogy ez nem lehet ok a hallgatásra, legfőleg a teljesen igazságos, objektív és világos beszédre.

A sepsi-szentgyörgyi határozat szerint a törvényhatóságok hívják föl a képviselőházat és a kormányt, hogy az 1868. évi XLIV. t.-cz. törlesztéssel csináljon új nemzetiségi törvényt, mely a magyar nyelv hivatalos használatát minden hatóságnak kötelezővé tegye.

Aki a nemzetiségi törvényt nem ismeri s magyarul érez, amellett pedig logikusan gondolkodik, ezt a rezolúciót csak magától értetődőnek fogja találni, ellenben nem fogja érteni, hogy Magyarországon, a magyarok államában ilyen határozatra s a vele járó mozgalomra szükség van. Ausztriát és Svájcot kivéve, nincs Európában állam, amelyben nem az illető nemzet nyelve, volna a hivatalos érintkezés nyelve, sem a francia, sem a német, sem az angol, de még a spanyol vagy a portugál állam sem szorult külön intézkedésre ebben a tekintetben. Az eszmei tartalom felül áll minden vitán és mégis — egészen őszintén és minden fentartás nélkül ki kell mondanunk: a háromszéki határozatot nem szívesen látnók semelyik kormány programjában.

Aminthogy soha nem is szerepelt benne. Voltak többé-kevésbé chauvinista kormányaink, amelyek nem csináltak titkot belőle, hogy a nemzetiségi törvényt magyar nemzeti szempontból szerencsétlennek tartják, a salus rei publicae elvével fogva túl is tették magukat a törvény egyes rendelkezéseire, sőt a nemzetiségi panaszok szerint a törvény eleitől végig csak papírtörvény, de megváltoztatására nem mert gondolni egyetlen kormány sem. Aminek sem a nemzeti, sem a jogi szempont az oka, hanem egyesegyedül a nagyon is helyén való opportunizmus.

Mert, sajnos, a magyar nemzeti érdek nem kívánja meg a nemzetiségi kérdés hatalmi és jogi rendezését a törvényrevízió radikális útján. Nem a gyöngegség okozza ezt, hanem egy neme a noblesse obligenek. Nemzetiségeink megkapták ezt a törvényt — most már egyre megy, jó-e, rossz-e, — megtartjuk és meghagyjuk úgy, ahogy kapták. A souverain magyar nemzeti állam nyelvtörvényében ott tarkállik a sok műkifejezés, az egyetlen magyar hivatalos nyelv helyett megkülönböztetett: államnyelvet, anyanyelvet, törvényhatósági nyelvet, jegyzőkönyvi nyelvet, ügykezelési nyelvet. Világos, hogy ahány fajta annyi vára a külön nemzetiségi aspirációknak. Ahány előjoga más nyelvű polgártársainknak, ugyanannyi erőssége a magyarság ellenségeinek. A cseh nyelvrendelet, mely miatt a németek obstruáltak, nem tett annyi koncezzsiót a szlávságnak, mint amennyit a magyar nemzetiségi törvény tesz a mi nemzetiségeinknek. S ha még csak annyiban volna. Hanem a nemzetiségek sem hajtják végre a törvényt úgy, hogy respektálnák mindazt, amit a magyar nyelv javára rendel. Így aligha ragaszkodik minden törvényhatóság a törvény ama rendelkezéséhez, mely szerint jegyzőkönyvei az állam hivatalos nyelvén vezetendők.

A legnagyobb baj pedig épen az, hogy noha az állapotot változtatni muszáj, a törvényen változtatni nem tanácsos. Szó nincs róla, az a hatalom, mely a nemzetiségeknek jogokat adott, e jogokat vissza is veheti. Arról sem lehet vitatkozni, hogy ha a nemzetnek e jogok elkobzására szüksége van, akkor ne habozzék és koboza el. De épen, mivel adott jogok visszavételéről van szó s mivel a magyar nemzetnek — legalább így áll ma a tétel — nincs multhatlan szüksége a nemzetiségek jogainak elkobzására: a háromszéki határozatot, mint tulságosan radikálisat, ultima ratio természeténél fogva a gya-

korlati politika szempontjából akezeptálhatónak nem találjuk.

A nemzetiségi kérdés ma olyan, hogy nem a politikában, illetőleg a törvényhozásban, hanem a gyakorlati életben kell megoldani. A tétel ez: a nem magyar anyanyelvű honpolgárral én, magyar állam, egészen meg vagyok elégedve, ha él a nemzetiségi törvény nyújtotta minden kedvezményével, de egyben eleget tesz a magyar honpolgár összes kötelességeinek. Azaz; beszélhet és írhat, amennyit tetszik, nemzetiségi nyelven, csak legyen hű fia a hazának, ne izgasson a magyar államiság ellen; respektálja az állam nyelvét és ne törekedjék a magyar nyelv kiszorítására: ha pedig még meg is tanulja a magyar nyelvet, akkor gipszbe is öntjük, mint a hűség mintaképét.

Ami röviden azt jelenti: hogy a nemzetiségeknek viszonyán a magyarsághoz rendezni való nincsen, a meglevő állapotot teljesen normálisnak tekintjük. A nemzetiségi kérdés csak azoknak a tulajdonságoknak a kérdése, melybe a magyar államhoz nem hű nemzetiségi agitátorok esnek, tehát a nemzetiségi törvényen túl menő és a magyar állam egységét fenyegető aspirációk leküzdése irányul.

Ebből a szempontból igazságtalanság volna a hűségese romant, megfosztani törvényadta kedvezményeitől, csak azért, mert a dákoromán nem érdemli meg azt a kedvezményt. Az ilyen revízió az izgató nemzetiségek kérdéséből igazi, univerzális nemzetiségi kérdést csinálna. Nem lehetne többé szó mérsekeltekről és tulzókról, ez a hatalmi tény az elnyomás, mégpedig a kritika nélkül való elnyomás színében mutatkoznék. Ismételjük: jogos volna, de nem volna okos, mikor a mai állapot mellett is tele sirják a világot magyar atrocitásról.

Van a nemzetiségi kérdésnek egy más problémája is, ez a beolvasztás. A legnyugodalmasabb és legharmonikusabb nemzetiségi viszonyok között is a magyar nemzetnek természetes érdeke és vele született joga, hogy nyelvének tört nyisson minden polgára portájára, fájlag is magába olvaszsa az idegeneket vagy legalább is az anyanyelv mellett egyenlő fontosságra tegyen szert mindenütt. Ezt a problémát természetszerűen csak az idő és a kitarítás ezélarányos gazdasági- és kultur-politika oldhatja meg, semmiképen pedig a hatalmi szó. S ez a problémát sokkal fontosabbnak kell tartanunk az izgatók leküzdésénél, mert aktuális marad akkor is, ha amaz már nem létezik. Nos, az aszimilációt nem lehet nyelvtörvényvel megcsinálni, még csak sietetni sem. Ez az a mindenek fölött fontos massziója minden magyar kormánynak, melyet szolgálni kell, lehetőleg csendben szó nélkül. Ezt a massziót megnehezíti a nemzetiségi törvény, de nem segíti többé elő a törvény megváltoztatása.

Aki azonban ezek után oda konkludál, hogy a háromszéki határozat fölösleges vagy pláne káros volna, az alaposan csalódik. Nagy szolgálat és nagy érdem tudata jutalmazhatja azoknak a derék magyaroknak hazafias fölbuzdulását, akik e határozat megformálásában és kimondásában részt vettek. És igen becses erkölcsi szolgálatot tesz a magyarság ügyének minden törvényhatóság, mely a háromszéki határozatot magáévé fogja tenni. Mert a nemzetiségi mozgalmak semmiképen sem akarnak lohadni, valószínűségei hatalmi harcz jellegével folynak tovább s ennél fogva nagyon helyénvaló demonstráció lesz, ha a magyarság megfelelő formában megmutatja a mozgólódóknak, miféle ágyúkkal rendelkezünk még s ha nem is akarjuk őket elsütni, mégis — töltve vannak.

A k.-vásárhelyi Erzsébet-árvaház.

A háromszékmezei gazdasági bizottság üléséből nyert megbízatás értelmében Sipos Samu b. tag a k.-vásárhelyi „Erzsébet árvaleány-nevelő intézet” gazdaságáról a következő jelentést terjesztette elő a bizottsághoz:

Gazdálkodást folytat az intézet 31 hold saját és 20 hold haszonbérlet területén. Ebből 6 hold természetes kaszáló, 3 hold kert, a többi szántó.

Az intézetnek saját tulajdonát képező 28 hold szántó a torjai határ területén egy tagban van, a 3 hold kert az intézettel kapcsolatos belsőtelken. A haszonbérbe birt 20 hold szántó az intézeti tag közvetlen szomszédságában.

A tagosítás 2 év előtt történt, miért a 6-os forgó kijelöltetett ugyan, de csak jövő évben vétetik üzemben; most kisebb-nagyobb területen felváltva kalászos és kapás növények termeltetnek, még pedig, mint személyesen meggyőződtem: ez évben igen szép, mondhatom: kitünő terméssel.

Gazdasági felszerelése a kor kívánalmainak megfelelően rendezve és ellátva.

A gazdasági udvar az intézettől, illetve az intézeti udvartól elkülönítve. Az istállók tágosak, tiszták, világosak, a trágyalének jó lefolyása a pöczögödörbe.

Az istállósval egy fedél alatt elkülönített ocselédzsoba, melyből csak a gazdasági udvarra van kijárás, holott szükséges lenne az istálló felőli oldalra is az éjjeli felügyelet gyorsabb teljesítése végett.

A sertésolák berendezése is elég czélszerű, mert el van különítve az etető, a háló és heverő helytől, az etető padlolt.

Gazdasági eszközök védelmére van egy nyitott és egy zárt szin. Van 2 darab székely és 2 darab Böcher-féle aczéleke. Vető-, szecskas- és rópa-vágó gépek. Bornák, szekerek s más eszközök, a megyében általánosan használtakkal azonosok.

Takarmány s más termények számára 2 esür áll rendelkezésre. A gabonás elkülönített épületben. Baromfi-olák közönségesek.

Trágyakezelés jó. A trágya felfogott trágyalével öntözve s elkészülés után a tagba kihordva, terítésig elföldelve.

Állatállomány: 4 igásló, 3 csikó, 6 fejős tehén, 4 üsző. A tehének faja eredetileg pizgauti, de magyar fajta keresztezéssel elfajult, van egy pár igen szép példány, a többi nem fejlődött oly jól, mintha tisztá magyar faj volna.

Az üzleti könyvek tanulmányozására nem rendelkeztem elég idővel, hogy a gazdaság jó edelméről tájékozást nyújthassak.

A rend, tisztaság, állatok, épületek, eszközök jó karban tartása mutatják: a gondos, szakszerű kezelést.

Ajánlottam a gazdaságot vezető igazgatónak, hogy székely munkásleányok képzése lévén a fő ezél, a len- és kendertermelést, feldolgozást is vegye fel gazdasági programjában.

Sepsi-Szent-György, 1900. október 12.

Sipos Samu,
g. b. jegyző.

Irodalom.

Világhírű munka magyar nyelven. Brehm Alfréd-nek az állatvilág ritka tehetségű megfigyelő-jének és kiváló zoológiai íróának „Tierleben” című tizkötetes munkája legközelebb magyar nyelvű kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Lógrádi testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kiállításban fog megjelenni. A kiadó ezé a műnek átültetésére egyik legjobb szakértőnk, Méhely Lajos tanárt és akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

Négykoronás Petőfi disz-kiadás. Ha Petőfi halhatatlan költeményei a maguk becsén és szépségén kívül még köszönhetik valakinek, hogy a nép legszelebb rétegeibe, a társadalom minden osztályába megtalálták útjokat, úgy ez bizonyára az Athenaeum; ez a nagy irodalmi intézet, mely évtizedek óta a legkülönbféle Petőfi-kiadásokkal törekszik a legnagyobb magyar lírikus kultusát növelni. Csak nem rég volt alkalmunk 20 filléres Petőfi-kiadásainak rendkívüli fontosságát méltatni, melyek, úgy szólván, lerombolták azt a gátat, mely Petőfi munkái és a szó legrosszabb értelmében vett szégyenség közé emelkedett és ime most újra olyan kötet fekszik előttünk, mely jelentőség dolgában vetélkedik a 20 filléres Petőfi füzetecskékkal. Mert míg ezek csak azt tették lehetővé, hogy mindenki, bár, egyszerű mezben, de mégis megszerezhesse Petőfit, az új kiadás ezéja az, hogy mindenki, még a kevésbé tehető is fényes díszben gyönyörködhesse a szabadság és szerelem dalnokának költeményeiben. Mert ez a négykoronás kiadás, minden

elcsóság mellett is, olyan díszmunka, mely a legfényesebb könyvtárban is megállja helyét. Külső megjelenésében, aranynyomásu, allegorikus képpel díszített piros vászonkötésben rendkívül kedves és izlő. Belső kiállítása pedig méltóan versenyez külső díszével. Papirosa finom, nyomása tetszetős a szemnek kellemes és illusztrációi régebbi és újabb mesterek remekművei. Ime a legszebb és legolcsóbb magyar ajándékkönyv, melynél értékessebbel és méltóbbal senki sem lepheti meg azokat, kiknek örömet akar szerezni.

A magyar nép multja és jelene. Irta Benedek Elek. Első kötet: A szolgáskodásról a szabadságig. Második kötet: A bölcstől a sirig. Számos szöveggel és műmelléklettel. Az Athenaeum kiadása. A két kötet ára díszes kötésben 32 korona. — Benedek Elek befejezte im nagyszabású és irodalmunkban hűzogatópótló munkáját és örvendezve látjuk, hogy az a lelkesedés, melylyel az első kötetet kezdte, a másodikban is végig vonul. Mintha csak háláját róta volna le a föld népe iránt, mely annyi szép elbeszélés megírására illette, olyan szeretettel, olyan odaadással szedte össze mindent, a mi a népre, a nép egész élete folyására, szokásaira és erkölcsére jellemző. Valóban a jelen és mult rajza ez a könyv, mert a jobbágyság keletkezéséről a szolgáskodás lehullásáig, a fészkek rakásától a temetőig nincs a magyar nép életében olyan nevezetes momentum, mely Benedek figyelmét elkerülte volna. Kétúró elbeszélő tehetségével úgy rajzol meg mindent, hogy élővé, mozgalmassá, érdekessé válik. Akár csak tudományos regényt irt volna meg Benedek, de olyant, melynek minden adata szorgos történeti kutatások eredménye. A második kötet elevenességét és érdekességét nagy mértékben növeli az a körülmény, hogy itt a szerző írott forrásokon kívül, közvetlen tapasztalásból meríthetett, és valóban, úgy a hogy Benedek a nép buját-örömet, házi, mezei és katonai életét, lelkeinek költészetben való megnyilatkozását rajzolja, csak az rajzolhatja, a ki a látottat, hallottat és mindazt a mit érez, minden árnyalatot visszatükröző képen tudja elébbük varázsolni.

Ez a könyv hatalmas és megszívlelendő tanulságot sugároz ki, azt, hogy a magyarság ereje a nép, a nemzeti karakter leghívebb megszerzője és fejlesztője a föld. A szöveg szépségét számos művészi illusztráció, értékes melléklet növeli és az egész munka harmonikus kiegészítője az Athenaeum hatalmas millenniumi vállalatának: a tíz kötetes történelemnek.

Adományok Erzsébet királyné Ő Felsége képeire

Zonda Mihályné polyáni 355. számú ivén: Zonda Lajosné 70 fillér. Zonda Dávid 20 fillér. Damokos Antal 20 fillér. Kosztándi Józsefné 20 fillér. Daragies András 20 fillér. Jakab Ferencz 20 fillér. Király Istvánné 30 fillér. Szalló Imre 10 fillér. Szalló Jánosné 20 fillér. Szalló János, 20 fillér. Zonda Mihály 1 korona. Összesen 3 korona 50 fillér.

Ifj. Gál Istvánné ifyefalvi 255. számú ivén: Ifj. Gál Istvánné 1 korona.

Potke Ferenczné ifyefalvi 131. számú ivén: Id. Potke Pál 2 korona. Potke Ferenczné 2 korona. Gál Károlyné 1 korona. Özv. Gál Józsefné 1 korona. Farkas Józsefné 40 fillér. Tankó Jánosné 1 korona. Nagy Vilma 1 korona. Sára György 1 korona. Magyar Anna 1 korona. Bene nővérek 1 korona. Gál Gizella 1 korona. Duducz Gerőné 1 korona. Ifj. Gál Istvánné 1 korona. Kába Jánosné 40 fillér. Potke Gyuláné 1 korona. Fazakas Józsefné 40 fillér. Fazakas Ferenczné 40 fillér. Özv. Tankó Áronné 1 korona. Sándor Albertné 1 korona. Gál Józsefné 1 korona. Nagy Edéné 60 fillér. Hartenbaum Sámuelné 1 korona. N. N. 50 fillér. Zöld Ferenczné 60 fillér. N. N. 1 korona. Dozsa Klárka 1 korona. Nagy Mihályné 60 fillér. Gazda István 40 fillér. Farkas Györgyné 40 fillér. Kiss Miklósné 50 fillér. Benkő Ferencz 1 korona. Összesen 27 korona 20 fillér.

Szabó Gézáné kézdívasárhelyi 294. számú ivén: Szabó Gézáné 1 korona. Nagy Gerő 1 korona. Tóth Róza 20 fillér. Szabó Irma 20 fillér. Turóczy Dénes 30 fillér. Török János 20 fillér. Összesen 2 korona 90 fillér.

Vajna Károlyné kézdívasárhelyi 348. számú ivén: Vajna Károlyné 1 korona.

Bálint Ferenczné lehményi 273. számú ivén: Bálint Ferencz 1 korona. Bod Pál 40 fillér. Összesen 1 korona 40 fillér.

Kelt Seps-Szentgyörgy, 1900. október hó 17-én
Potsa József,
főispán.

Ujdonságok.

— Lapunk szerkesztőségében közelebbről változás lesz, amennyiben Dobay János ur, ki közel 20 éve vezeti a Székelyföldet, több mint 25 éve működik mint hírlapíró, lapunk szerkesztőségétől megromált egészségre és súlyos szembajára való tekintettel, vissza fog lépni. Lapunk politikai iránya marad a régi. Az új szerkesztő, kinek személyére nézve a tárgyalások folyamatban vannak, a jövő hóban már megkezdí működését.

— Időjárásunk esőre fordult s már a hegyeken is mutatkozik imitt-amott az első hó, mely azonban még nem jelenti a tél beálltát, mert a levegő hőmérséklete még elég enyhe s minálunk az október és novemberi hó nem szokott állandó lenni.

— **Helyettes rendőrkapitány.** Háromszék vármegye főispánja Boda Gergely rendőrségi tollnokot és katonai ügyi előadót bízta meg a rendőrkapitányi teendők teljesítésével mindaddig, míg a köpviselő által felfüggesztett rendőrkapitány fogymeli keresete lejár.

— **Eljegyzés.** Karloua Fülöp m. kir. honvéd százados, társas életünk közkedveltségben álló tagja jegyet váltott néhai Dióes Lajos volt kézdívasárhelyi kir. közjegyző bájos és művelt leányával, Matild kisasszonnyal.

— **Köszönetnyilvánítás.** Állami elemi fiu- és leányiskolánk javára az arra érdemes tanulók megjutalmazása végett Tekintetes Szabó Mózes, szeszgyáros ur „Szabó Mózes és neje Sebesi Ilona” néven 200 korona alapítványt tett. A népoktatásügy érdekében hozott emez áldozatkészségért, a nemes szív eme megnyilatkozásáért meleg köszönetet nyilvánítani kedves köteleességünknek ismerjük. K. Vársárhelyen, 1900. okt. hó 19-én, Kovács Dániel, gondn. elnök; M. Székely János, gondn. jegyző.

— A t. hölgyközönségnek b. tudomására adjuk, hogy csak divatos kelmék, nem silány kiselejtezett áruk, hanem a legjobb minőségű szövetek mintagyűjteményét, mely tartalmazza a legutolsó divat francia s angol ujdonságait pl. Homespun, Taylor-Mode, Matlasse stb. ingyen és bérmentve küldi meg Weiner Mátyás női ruhakelme áruháza, Budapest. VI., Andrassy-ut 3.

— **Kiszabadult oroszlan és leopárd.** Kapeszky állatseregletéből Felek községben (Szebe-megye) az egyik oroszlan és egy leopárd kiszabadult a ketreczéből és a vöröngző vadak rögtön lefogtak egy lovat s lakmározáshoz fogtak. Nagy küzdelem után sikerült a vadakat egy udvarba beszorítani, hol a személyzet lefűlelte és visszazárlította ketreczükbe. Hír szerint nagy a rémület, melyet az eset a községi lakosok közt keltett.

— **Csak 4 koronaért 200,000 korona nyerhető.** Különösen kedvező nyerési esélyeket nyujtanak az Ő Felsége által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezeség. Minthogy a 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haaspalota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyttal az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

HIRDETÉSEK.

796—1900. végreh.szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdívasárhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. 501. számú végzése következtében Dr. Szaosvai Gyula ügyvéd által képviselt Gál Dénesné javára, márkosfalvi Becz Kata ellen 240 K. s jár. erejéig 1900. évi augusztus hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1060 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Becz Katánál egy boglya széna, két hámos ló, 4 öl tűzifa nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. 501. számú végzése folytán 204 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi márcz. hó 3-ik napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltó-díj és eddig összesen 88 kor. 60 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a helyszínen leendő eszköz-

lésére 1900. évi október hó 30-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az (rintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felűlfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-Vásárhely, 1900. évi okt. hó 14-dik napján.

(123. 1—1.) **Kakutsi Ádám,**
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 1707—1900. tkv.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által

képviselt Szász Mihály és neje végrehajtónak özv. Tusa Elekné végrehajtást szenvedő elleni 764 korona, tőkekövetetés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, a kézdívasárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbíró 1900. évi V. 501. számú végzése folytán, Tamásfalva és Szöröcs község határain fekvő s a tamásfalvi 116 sz. tljkvben foglalt 73., 74., 75., 76., hszámu ingatlanra 876 korona, a tamásfalvi 267. sz. tljkvben foglalt 865., 866., 867., 868., 869., 870., 882., 883., 884., 886., 887., hr. számú ingatlanokra 54 korona, a tamásfalvi 393 sz. tljkvbe foglalt 1423., 1425. hszámu ingatlanra 87 korona a szöröcsi 435 sz. tljkvben foglalt 569., 572., 573574. hsz. ingatlanokra 168 korona, a szöröcsi 740. sz. tljkvben 745. hszámu ingatlanra 210 korona összesen 1395 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a tamásfalvi 116., 393. sz. tljkvben és a szöröcsi 740. sz. tljkvben özv. Tusa Elekné javára bekebelezett haszonélvezeti jog mérelme nélkül elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi november 12-ik napján dél-

előtt 9 órakor és Tamásfalva község, ugyanaznap délután 2 órakor Szöröcs község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fogunk.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovdékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kovácsnán, 1900. évi július hó 3-dik napján.

(122. 1—1.)

Száva,
kir. albiró.

Sz. 2438/1900. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt zágoni ev. ref. egyház végrehajtónak id. Tusa Eleknek s t. végrehajtást szenvedő elleni 2400 K. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén lévő, Tamásfalva és Szöröse határán fekvő, a tamásfalvi 58. sz. tjkvben foglalt 164. hrsz. egész ingatlanra 2552 korona, a tamásfalvi 116. sz. tjkvben 667. hrsz. egész ingatlanra 354 K. 20 f., a 776., 777. hrsz. egész ingatlanra 451 K. 12 f., 875. hrsz. egész ingatlanra 94 K. 60 f., a 340. hrsz. egész ingatlanra 112 K. 20 f., az 557. hrsz. egész ingatlanra 177 K. 10 f., a 832. hrsz. egész ingatlanra 47 K. 30 f., a 873., 874., 876. hrsz. egész ingatlanra 155 K. 20 f. A tamásfalvi 394. sz. tjkvben 539. hrsz. egész ingatlanra 206 K. 70 f., a 626., 628. hrsz. egész ingatlanra 937. K. 36 f., a 781. hrsz. egész ingatlanra 99 K., az 1173. hrsz. egész ingatlanra 264 K. A szörösei 147. sz. tjkvben 571. hrsz. egész ingatlanra 491 K., a 746., 747. hrsz. egész ingatlanra 580 K. 80 f., a 2079. hrsz. egész ingatlanra 462 K., összesen 6984 korona 58 fillérben ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi november hó 12-ik napján d. e. 9 órakor Tamásfalva és folytatolag ugyanazon nap d. u. 2 órakor Szöröse község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. ezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1831. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral, a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § a értelmében

a bána'pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélytadni.

A kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.
Kovácsnám, 1900. évi szeptember hó 2-án.
(121. 1-1.) Száva,
kir. albiró.

Hirdetmény.

Háromszék vármegye területén Imecsfalva községben egy 250 katasztrális holdból álló tagosított birtok, kitűnő minőségű szántó és kaszáló a törvényhatósági ut mellett, gazdasági épületekkel 9 évre hasznosítandó kiadó, jelen év november 15-től kezdődőleg. A tag Kézdi-Vásárhely reu dezett tanácsu várostól 6-5 kilométer távolságra fekszik. Helyben posta- és vasuti állomás.

Értekezhetni lehet Imecsfalván alóliroval.

Özv. Cserey Jánosné
sz. Zathureczky Emilia.
(119. 2-3.)

Mezei egerek

Tömeges és biztos kipusztításra ajánlom az általános károsító és már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban, ugyancsak több községekben a legjobban sikerrel használt

egérmérget

labdacok alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 50 kilós láda 6 kor.

SIPŐCZ ISTVÁN

gyógyszerész

Pécsett, (Barany-megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

Nemi bajoknak elkülönített osztályok.

Sok évi tapasztalatunk igazolja, hogy

DR PALÓCZ v. kórházi orvos, k. egészségügyi tanár
gyógymódjával

Budapest, VII. Kerepesi-ut 10 szám, még idült (krónikus) betegségekben szenvedők is

biztos gyógyulást

örnek el. Tíz (10) nagy gyógyterem. Gyógykezelés egész napon át. Levélre kimerítő válasz.

Rendelés: d. e. 10-12-ig és d. u. 2-5-ig.

Ugyanott kapható és megrendelhető „Népszerű orvosi tanácsadó” II. kiadás. Írta: Dr. Palócz. Ára 3 (111. 5-0.) korona.

Vértisztító-, idegerősítő- és soványító-kurák.

Ideg-, gyomor- és női bajok.

Reuma, köszvény, hurutok.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-szerűen bejegyzett „apóca”-védjeggyel van ellátva. Földmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorkettség ellen stb. kúrással is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbát meg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szíjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(osodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcs: orel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott osont-sut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyógyításánál.

Próbát meg bérmentesen 1 kor. 30 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utaztatottól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett hánl kenőcsöket s más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograd, Fragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerkesztés remélnek meg és jó asokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény tiltja.

Iszigeo, Kopen-háza, fabrikai farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmö, Serrige, Apot. Lejonok. Nantes, Pharmacie O. Frodet. Kápol. Palermo. Páris, Pharmacie Française, 1 & 2. Place de la République, Pharmacie Dapray, 11. Rue des Francs Bourgeois. Prága, Réma. Goro, Agencia del Polidromo. Bonbau, Pharmacie F. Gorenth. Sarajewo, Szeget. Temesvár, Telenot. Velenec. Vienne, Hürich.

FONTOS ERDŐ- ÉS FÜRÉSZTULAJDONOSOKNAK!

Cellulose gyártásra alkalmas **egészséges tősfá** 12 centiméter felüli átmérővel, egy méter hosszúságtól kezdve, jövő évi szállításra, **jutá-nyos árban vétetik.**

Ajánlatok intézendők a brassói cellulose-gyár részvénytársasághoz, **Zernestre, (Brassó mellett).**

(116. 2-8.)

HIRDETÉSEK

a „SZÉKELYFÖLD” részére olcsó áron felvétetnek.